

Aranyszínű sárgaság elleni védekezés 2026.

Termelői tájékoztató

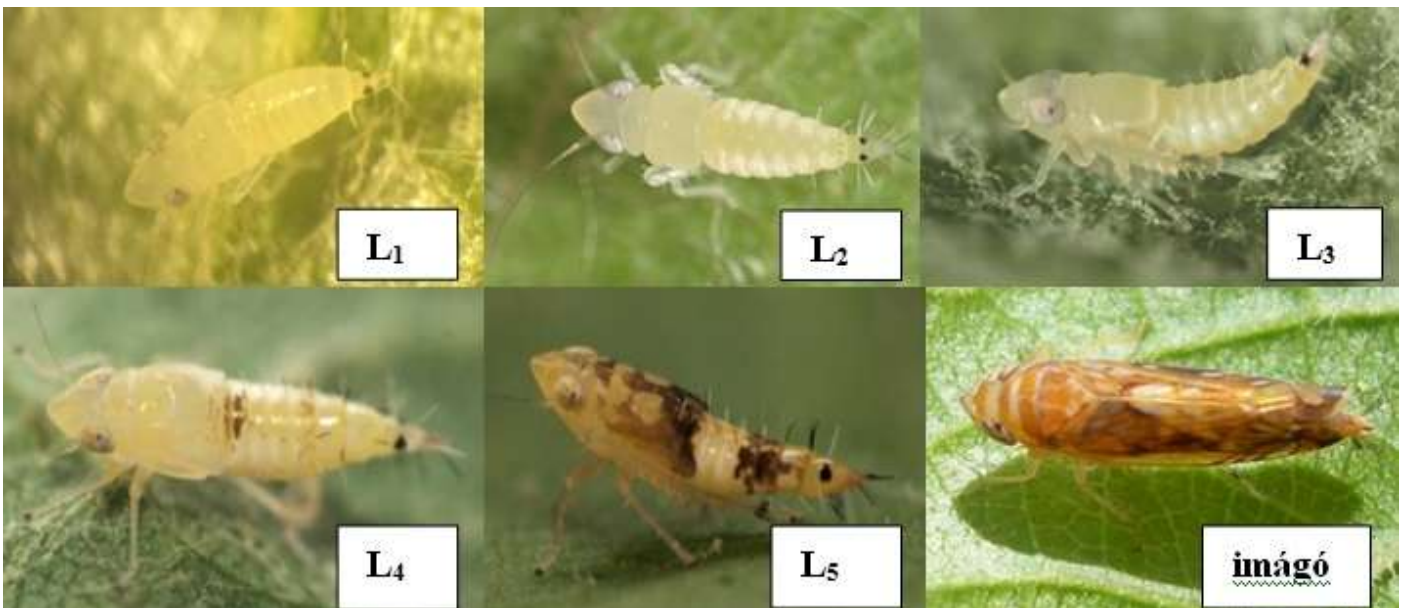
2026. május 19.

Szőlőkabóca elleni védekezési terv

Az amerikai szőlőkabóca születésekor még nem hordozza az aranyszínű sárgaságot okozó fitoplazma betegséget. A beteg tőkék zöld részeinek szívogatásával veszi fel azt, válik hordozóvá és terjeszti tovább a betegséget egyik tőkéről a másikra.

Törzstisztítás: legkésőbb májusban történjen meg. A kabóca először a törzshajtásokat szívogatja, alulról indul.

A lárvák megjelenése június elejétől várható. L1, L2 és L3 lárvastádiumig nem fertőz a rovar. Ez alatt (június elejétől július közepéig) **2 védekezés** szükséges. A csontfehér színű lárvák az alsó levelek fonákán keresendők. Ismertető jel: a potroh végén lévő 2 fekete pont.

A L1 lárva megjelenése általában a virágzásokor történik, ezért

- virágzásokor narancsolaj tartalmú készítménnyel permetezzünk. A narancsolaj is csak méhkímélően juttatható ki, azaz napnyugta előtt 1 órával kezdhető meg a permetezés és 23 óráig be kell fejezni.

A további (virágzáson túli) kezelések bármelyik engedélyezett szerrel történhetnek.

Július második felében sárga ragacsapok kihelyezése az ültetvényben a kifejlett egyedek megfigyelésére. 4 db kabóca/ ragacsap/ hét esetén még javasolt szüret előtt is permetezés (**3. permetezés**). **FONTOS!** Az élelmezésügyi várakozási idő figyelembe vételével történjen a szerválasztás.

Kifejlett amerikai szőlőkabóca:

Mérete: 5 mm

Az amerikai szőlőkabóca (*Scaphoideus titanus*) különböző fejlődési alakjai

L3-as lárvaalak

L1 L2 L3 L4 L5

L5-ös lárvaalak (nimfa)

skála: 5 mm

- évente egy nemzedék
- tojás tel a kéregrepedésekben
- éjszakai aktivitás
- levélfonákon tartózkodás jellemző
- lárvák elsősorban az alsó leveleken
- öt lárvastádium
- L1-L3 jellemzően egyszínű, sárgás
- L4-L5 szárnykezdeményes nimfák, mintázat megjelenik
- minden lárvastádium potrohvégén két fekete folt, illetve sötét serték
- imágó testhossza is csupán 5-6 mm
- imágó szárnymintázat alapján megbízhatóan azonosítható
- szárnyvégeken sötét foltok
- imágó potrohvégén négy sötét sertecsomó

Az amerikai szőlőkabóca életciklusa

MÁRC	APR	MÁJ	JÚN	JÚL	AUG	SZEPT	OKT	NOV
tojás		lárva			kifejlett egyed			

imágó
felülnézetből

imágó
oldalnézetből

Készítette: Dr. Mezősi László, PhD. - Mezőgazdasági Egyetem, 2023.07.06.

kevés és elfonnyad. A vesszők nem fásodnak be rendesen, zöldek maradnak, elvékonyodnak, gumiszerűvé válnak.

Aranyszínű sárgaság kék szőlőtőkén:

Levelek a fonák felé pöndörödnek háromszög alakban, bordó színűek, elszáradnak. Nem csak a hajtásvégeket érinti az elszíneződés, hanem az egész hajtást. A levelek későn hullanak le. Termés nincs vagy kevés és elfonnyad. A vesszők nem fásodnak be rendesen, zöldek maradnak, elvékonyodnak, gumiszerűvé válnak.

A HNT weboldalán elérhető lesz egy oktatóanyag az arany színű sárgaság tüneteinek felismeréséről. Az oktatóanyag elérhetőségéről majd tájékoztatjuk a termelőket e-mailben, a borvidéki weboldalon és facebook oldalon keresztül.

PERMETEZÉSI RIADÓ:

A Növényvédelmi Hatóság folyamatosan figyeli az ültetvényeket, a kihelyezett csapdákat és értesíti a Hegyközséget a permetezés szükségességekor. A Hegyközség e-mailben, a facebook oldalán, a weboldalán és a borvidéki települések önkormányzatain keresztül értesíti a termelőket.

A Hegyközségek Nemzeti Tanácsa (HNT) országos rajzási monitoring rendszert működtet és SMS-ben értesíti a hegyközségi nyilvántartásban szereplő termelőket a permetezés szükségességéről.

ARANYSZÍNŰ SÁRGASÁG FELDERÍTŐ SZEMLÉZÉS:

A szőlőtermelők folyamatos önellenőrzés keretében kötelesek megjelölni a betegség tüneteit mutató tőkét és a rezervoár gazdanövényeket (bálványfa, iszalag stb..) haladéktalanul eltávolítani.

Amennyiben a fertőzés mértéke meghaladja az ültetvény 20 %-át, kötelesek bejelenteni azt a Növényvédelmi Hatóság és a hegybíró felé is!

Növényvédelmi Hatóság felé a bejelentés módja hivatali kapun keresztül:

epapir.gov.hu

ügyfélkapu+ vagy DAP bejelentkezést követően:

Új levél írása (Cégek kapuról küldve jelölése opcionális, cég nevében eljárókra vonatkozik)

Témacsoport: Kormányhivatali ügyek

Ügytípus: Növény- és talajvédelmi feladatok

Címzett: Gy-M-S Vármegyei Kormányhivatal

Tárgy: Arany színű sárgaság gyanú bejelentése

A levélben vagy a csatolmányban kell felsorolni az érintett helyrajzi számokat.

a hegybíró részére e-mailen: rozmaring.tunde@hnt.hu (termelő neve, telefonszáma, érintett helyrajzi számok)

Ha az ültetvényben a fertőzöttség mértéke nem éri el a 20 %-ot, a termelő köteles eltávolítani a tüneteket mutató tőkék zöld részeit (hogy ne tudják szivogatni a kabócák és továbbterjeszteni a fertőzést).

Hatósági felderítő szemlék:

Július végétől (a látható tünetek megjelenésétől kezdődően) a Növényvédelmi Hatóság és a Hegyközség közös felderítő szemléket tart a teljes Borvidéken. A felderítő szemlék időpontját és az érintett területeket a borvidék weboldalán tesszük közzé.

Amennyiben a hatósági felderítő szemle során bebizonyosodik, hogy a termelő nem tett eleget az önvizsgálati kötelezettségének, 100.000 Ft-tól kezdődő mulasztási bírsággal sújtható.

A nem hegyközségi tag termelőket az önvizsgálat és/vagy a kötelező védekezés elmulasztása esetén a Törvényszék kötelezi kötelezettségük teljesítésére.

További információk az arany színű sárgaságról:

NÉBIH PORTÁL: <https://portal.nebih.gov.hu/fd-betegseg>

HNT: <https://hnt.hu/informaciok/aranyszinu-sargasag>

Pannonhalmi Borvidék: <http://www.pannonhalmiborvidek.hu/hun/>

Használható permetszerek az amerikai szőlőkabóca ellen:

<https://portal.nebih.gov.hu/-/ujabb-rovarolo-szerek-kaptak-engedelyt-az-amerikai-szolokaboca-elleni-vedekezesben>

<https://portal.nebih.gov.hu/documents/10182/1504431079/Engedelyezett+rovarolo+szerek.pdf/ff46090e-f6b0-45e7-0845-1383a899b3e2?t=1750927468584>